

Recenzje spełnione wymagające formalne.

Warszawa, dnia 29. grudnia 2025 r.

prof. dr hab. inż. **Robert Kowalski**
Politechnika Warszawska
Wydział Inżynierii Lądowej
Instytut Inżynierii Budowlanej

**Recenzja rozprawy doktorskiej mgra inż. Łukasza Szoblika
pt.
Analiza rektyfikacji odkształconych ścian baraków
znajdujących się na terenie dawnego KL Auschwitz II Birkenau**

1. Formalna podstawa recenzji

Recenzję sporządzono na podstawie Umowy o dzieło UMC/3614/2025 zawartej pomiędzy Politechniką Śląską, 44-100 Gliwice, ul. Akademicka 2A, reprezentowaną przez prof. dr hab. inż. Barbarę Klemczak, a recenzentem – prof. Robertem Kowalskim. W umowie tej powierzono recenzentowi wykonanie recenzji dotyczącej spełnienia przez rozprawę doktorską mgra inż. Łukasza Szoblika pt. *Analiza rektyfikacji odkształconych ścian baraków znajdujących się na terenie dawnego KL Auschwitz II Birkenau* warunków określonych w art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Powyższą umowę zawarto w związku z uchwałą Rady Dyscypliny Inżynieria Lądowa, Geodezja i Transport Politechniki Śląskiej z dnia 23 października 2025 r., o czym recenzent został powiadomiony pismem RDILGT.512.40.2025, z dnia 24. października 2025 r., podpisanym przez Przewodniczącego Rady – prof. dr. hab. inż. Piotra Folęgę, odebrany przez recenzenta w dniu 12. listopada 2025 r.

Merytoryczną podstawę recenzji stanowi liczący 252 strony wydruk tekstu rozprawy (oraz tożsamy z tym wydrukiem plik pdf) przekazany recenzentowi wraz z wskazanym wyżej pismem Rady Dyscypliny w dniu 12. listopada 2025 r.

2. Ogólna charakterystyka rozprawy, wstępna ocena i uwagi

Recenzowana **rozprawa doktorska dotyczy rektyfikacji odkształconych ścian starych budynków mających ogromną (niedocenienia) wartość historyczną.** Temat ten jest zatem **ważny i doskonale wpisuje się w ramy dyscypliny naukowej Inżynieria Lądowa, Geodezja i Transport.**

Wpłynęło dnia 21.01.2026 r.

Rozprawa jest napisana w języku polskim. Jej zasadniczy tekst zajmuje 233 strony i jest podzielony na 10 rozdziałów, przed którymi znajdują się: strona tytułowa, podziękowania autora, spis treści oraz wykaz podstawowych oznaczeń. Po zasadniczym tekście rozprawy zamieszczono wykaz piśmiennictwa, składający się z liczącego 110 pozycji spisu literatury (którego pozycje przedstawiono w kolejności cytowania w tekście, bez podziału na np. publikacje naukowe, normy, wytyczne, strony internetowe itp.) oraz spisu 37 pozycji materiałów pozyskanych z Muzeum. Wykaz piśmiennictwa zajmuje 10 stron. Po nim znajdują się streszczenia w języku angielskim i polskim.

Rozdział pierwszy rozprawy, zatytułowany *Cel i zakres pracy*, zajmuje 6 stron i jest podzielony na trzy podrozdziały. Pierwszy z nich to ciekawe wprowadzenie mające charakter opisu historycznego. Czytelnik dowiadyuje się również, że omawiana praca jest „doktoratem wdrożeniowym”. W podrozdziale drugim Autor jasno i jednoznacznie przedstawia cele rozprawy (str. 10). Są one ważne i zapowiadają ciekawą lekturę. Podane cele mają charakter „wdrożeniowy”, ale Autor, zaraz po nich precyzuje również cel naukowy, jakim jest ... *opracowanie, przeanalizowanie i przebadanie rektyfikacji silnie odkształconych ścian* .... Recenzent pragnie tu pochwalić Doktoranta za to, iż nie podjął On próby formułowania „na siłę” tezy (lub tezy) rozprawy.

Ostatni, trzeci podrozdział dotyczy zakresu pracy. Podany w drugiej części podrozdziału krótki opis tego, co znajduje się w poszczególnych rozdziałach lub nawet podrozdziałach, mający charakter streszczenia wydaje się niepotrzebny.

Rozdział drugi, zatytułowany *Wybrane zagadnienia historyczne dotyczące murowanych baraków zlokalizowanych na terenie Auschwitz II-Birkenau* zajmuje 15 stron i po krótkim nienumerowanym wstępie jest podzielony na cztery podrozdziały. Przedstawiony opis jest ciekawy, a jego treść odpowiada tytułowi rozdziału.

Trzeci rozdział rozprawy ma tytuł *Naprawy uszkodzonych zabytkowych obiektów o murowanej konstrukcji nośnej*. Zajmuje on 12 stron i po krótkim nienumerowanym wstępie jest podzielony na pięć podrozdziałów. Pierwsze trzy z nich wydają się być niepotrzebne. Praca jest i tak dość długa (zajmuje aż 233 strony) i pisanie na nie związane z nią bezpośrednio tematy niepotrzebnie ją wydłuża (por. też uwaga 3.1.1, w szczególności poz. a) i d). Ponadto opisy poszczególnych zagadnień są skrótowe i niewiele wnoszą do realizacji celów rozprawy.

Dopiero czwarty podrozdział omawianego rozdziału dotyczy ścian murowanych. Opis ma jednak charakter „przewodnika po pozycjach piśmiennictwa”, a brakuje w nim konkretnych faktów. Ostatni podrozdział dotyczy głównie metod rektyfikacji wysokich wież lub budynków, co nie odpowiada tematowi pracy. Ponadto wydaje się, iż Autor starając się omówić dużą liczbę przypadków przedstawił ich zbyt ogólne skrótowe opisy (znowu tylko „przewodnik po pozycjach piśmiennictwa”).

Rozdział czwarty ma tytuł *Fundamenty w barakach murowanych na odcinku BI w dawnym KL Auschwitz II Birkenau*, zajmuje 38 stron i jest podzielony na pięć podrozdziałów. Autor charakteryzuje tu podłoże gruntowe, fundamenty baraków, uszkodzenia fundamentów ich doraźne naprawy oraz podaje opis napraw wykonanych ostatnio. W tekście znajduje się bardzo dużo ciekawych informacji, niestety Autor nie poradził sobie z ich uporządkowaniem (por. też uwaga 3.1.1, w szczególności poz. b) i c). Opisy są chaotyczne, ważne informacje są przeplatane mało istotnymi szczegółami, w tekście występują powtórzenia, w wielu miejscach treść podrozdziałów lub podpunktów nie odpowiada ich tytułom.

Rozdział piąty ma tytuł *Posadzki*, zajmuje 15 stron i po krótkim nienumerowanym wstępie jest podzielony na pięć podrozdziałów. W odniesieniu do omawianego rozdziału należałoby podać (z czego recenzent zrezygnował) taki sam opis i uwagi, jakie podano wyżej, w odniesieniu do rozdziału czwartego.

Rozdział szósty ma tytuł *Dachy i poszycia*, zajmuje on 18 stron i również jest podzielony na pięć podrozdziałów. W odniesieniu do omawianego rozdziału należałoby podać (z czego recenzent zrezygnował) taki sam opis i uwagi, jakie podano wyżej, w odniesieniu do rozdziału czwartego.

Siódmy rozdział rozprawy (wreszcie) dotyczy *Ścian*. Zajmuje on 46 stron i jest podzielony na również pięć podrozdziałów. Niefortunne jest, że w pierwszym, krótkim podrozdziale o tytule *Charakterystyka ścian* zagadnienie to jest omawiane na podstawie odwołań do rysunków w zamieszczonych w poprzednich rozdziałach (4. i 6., dotyczących fundamentów i dachu). Przecież to ściany, przynajmniej zgodnie z tytułem rozprawy miały być w niej najważniejsze. W kolejnych podrozdziałach Autor omawia uszkodzenia ścian, następnie krótko ich historię, a potem doraźne naprawy.

Ostatni, obszerny (27 stron) podrozdział (7.5) omawianego rozdziału dotyczy kompleksowej konserwacji ścian i jest podzielony na cztery podrozdziały (por. też uwaga 3.1.1, w szczególności poz. a) i b). Autor m.in. omawia stabilizację ścian za pomocą konstrukcji stalowych (por. uwaga 3.1.1, poz. e) oraz (wreszcie, dopiero na 139. str. rozprawy, w punkcie 7.5.3, zagadnienia dotyczące rektyfikacji ścian.

Przedstawiono trzy ciekawe przypadki realizacji. Niekorzystne jest jednak, że Autor (jak sam stwierdza na str. 139.) rozdziela opis wykonanej ciekawej, trudnej i ważnej realizacji na części „wdrożeniową” i „badawczą”. Jak sam stwierdza: *Ze względu na wdrożeniowy charakter niniejszej rozprawy, w odniesieniu do rektyfikacji najpierw została przedstawiona część wdrożeniowa, a następnie część badawcza*. Taki sposób prezentacji własnych dokonań obniża ich wartość. Czytelnik dowiadyuje się, że opis podany w rozpatrywanym punkcie (7.5.3), z założenia jest niepełny i (prawdopodobnie) będzie rozszerzony lub uzupełniony w rozdziałach 8. i 9.

Wcześniej jednak Autor (w pkt. 7.5.4) opisuje stabilizację ścian za pomocą wbudowanych w ich wnętrze elementów, a konkretnie prętów ze stali nierdzewnej wbudowanych w spoiny. Niekorzystne wrażenie (z punktu widzenia oceny rozprawy) można odnieść czytając zdanie dotyczące wypełnienia szczelin (rys, pęknięcia), które po rektyfikacji ścian pojawiły się w spoinach muru: *Rozwiązanie to zostało przewidziane, ponieważ analizy teoretyczne i badania laboratoryjne zrelacjonowane w rozdziale 8 wykazały, że podczas rektyfikacji szerokość spoin wspornych, wskutek wzajemnych obrotów warstw cegieł ulegną powiększeniu*. Czy na pewno inżynier budownictwa potrzebuje aż *analiz teoretycznych i badań laboratoryjnych*, aby przewidzieć wystąpienie omawianego zjawiska. Recenzent jest pewien, że nie.

Ósmy rozdział rozprawy, zatytułowany *Analiza parametryczna modelu rektyfikowanego układu*, zajmuje 54 strony i jest podzielony na cztery podrozdziały.

W pierwszym z nich (8.1. *Dyskretny model rektyfikowanego układu*) Autor opisuje podstawy teoretyczne prowadzonych analiz. W drugim (8.2. *Charakterystyka fragmentu ściany*) – badania i analizy obliczeniowe służące do weryfikacji zaproponowanego modelu. Opisywane zagadnienia są ważne i ciekawe. Recenzentowi nasunęły one jednak pytania i wątpliwości zapisane jako uwaga 3.2.2.

Kolejny podrozdział omawianego rozdziału (8.3. *Charakterystyka podnośników*) to krótkie wtrącenie dotyczące *samochodowych podnośników trapezowych*, które zostały wykorzystane do rektyfikacji ścian.

W podrozdziale ostatnim (8.4. *Analiza obliczeniowa modelu MES rektyfikowanego układu*) Autor omawia charakterystyki geometryczne rozpatrywanego modelu, charakterystyki mechaniczne modelu muru oraz charakterystyki modelu dyskretnego wyznaczone na podstawie modelu MES.

Rozdział dziewiąty ma tytuł *Badania rektyfikowanej ściany w warunkach in situ*, zajmuje 24 strony i po półstronicowym nienumerowanym wstępie jest podzielony na cztery podrozdziały. Autor omawia w nich sposób prowadzenia badań oraz ich program, przedstawia uzyskane wyniki oraz charakterystyki modelu dyskretnego, a na zakończenie – porównanie wyników badań i obliczeń. Z przykrością należy odnotować, iż ostatnie z wymienionych zagadnień zostało omówione zbyt skrótowo, w sposób niejasny (por. uwaga 3.1.5).

Ostatni, dziesiąty rozdział rozprawy to jej *Podsumowanie*. Zajmuje ono 6 stron i po półstronicowym nienumerowanym wstępie jest podzielone na pięć podrozdziałów:

- 10.1 *Stan baraków*
- 10.2 *Wdrożenie remontu towarzyszącego rektyfikacji ścian*
- 10.3 *Analiza rektyfikacji ścian*
- 10.4 *Wytyczne dotyczące rektyfikacji ścian*
- 10.5 *Wniosek końcowy*

Łatwo, aczkolwiek z przykrością należy zauważyć, iż przytoczone wyżej podpunkty nie odpowiadają celom (części wdrożeniowej) rozprawy (podanym na jej str. 10, przytoczonych niżej):

- *rozpoznanie i przeanalizowanie rozwiązań konstrukcyjnych baraków,*
- *identyfikacja uszkodzeń baraków ze szczególnym uwzględnieniem uszkodzeń murowanych ścian,*
- *identyfikacja i analiza sposobu prowadzenia dotychczasowych remontów baraków,*
- *wdrożenie metody rektyfikacji silnie odkształconych ścian baraków mieszkalnych,*
- *opracowanie i wdrożenie:*
  - *stabilnego i trwałego posadowienia ścian baraków,*
  - *stabilizacji ścian po przeprowadzonej rektyfikacji,*
  - *o zapewnienie minimalizacji obciążeń przekazywanych z dachu na ścianę po przeprowadzonej rektyfikacji.*

i jedynie częściowo odnoszą się do jej celu części naukowej.

Nie wiadomo też, dlaczego Autor, pochwalony przez recenzenta na początku recenzji za niepostawienie w rozprawie tezy, w podsumowaniu odnosi się do niepostawionej wcześniej tezy: ... *istnieje możliwość przywrócenia pierwotnej formy ścian przez przeprowadzenie remontu polegającego na ich rektyfikacji.* Teza taka, jak w zasadzie każda teza rozpoczynająca się od stwierdzenia *istnieje możliwość ...* jest po prostu oczywista i niewiele wnosząca. Przecież nawet jeżeli ktoś stwierdziłby, że coś nie jest możliwe, to nie oznacza to, że ktoś inny, nieco później, w przyszłości, nie może jednak „tego czegoś” zrealizować.

Generalnie cały wstęp poprzedzający podrozdziały omawianego rozdziału wydaje się niepotrzebny, nic nie wnoszący.

Trzy pierwsze podrozdziały podsumowania to po prostu krótkie streszczenie pracy wykonanej przez Autora. W odniesieniu do podrozdziału 10.4 można by zadać pytanie, czy rzeczywiście wytyczne podane w formie zaproponowanej przez Autora mogłyby być przydatne komuś, kto miał postawione zadanie przeprowadzenia rektyfikacji zdeformowanych ścian. Zdaniem recenzenta – nie.

Ostatni podpunkt: *Wniosek końcowy* również pozostawia wiele do życzenia. Przede wszystkim, chyba nie *wniosek*, tylko „wnioski”. Należało tu jednak, np. w punktach podać to, co rzeczywiście zrobiono i odkryto w (ciekawej) rozprawie.

Podsumowując ocenę omawianego tu rozdziału, wydaje się, iż Autorowi, po napisaniu ciekawej (zbyt; por. uwaga 3.1.1) obszernej rozprawy zabrakło energii, zapału lub czasu na odpowiednie jej podsumowanie i wypunktowanie kluczowych, ważnych i cennych wniosków.

3. Uwagi do rozprawy

3.1 Uwagi krytyczne

3.1.1 Doktorant wykonał ogromną i bardzo ważną pracę, ale niezbyt dobrze poradził sobie z przedstawieniem własnych dokonań.

- a) Rozprawa jest zbyt obszerna (zajmuje aż 233 strony), ale duża jej część jest po prostu nie na temat. Inaczej można by napisać, że tytuł rozprawy nie odpowiada jej treści lub treść rozprawy nie odpowiada jej tytułowi.

Autor bardzo dużo uwagi (miejsca w tekście) poświęcił opisom dotyczącym fundamentów baraków (cały rozdz. 4.), posadzek (rozdz. 5.) oraz konstrukcji i pokrycia dachów (rozdz. 6). W sumie aż ok. 70 stron rozprawy, czyli ok. 30% jej tekstu nie dotyczy ścian. Dotyczący ich opis, tak naprawdę rozpoczyna się dopiero na 111. stronie rozprawy. Wydaje się, iż Autorowi nie udało się uniknąć błędu polegającego na chęci przedstawienia po prostu wszystkich posiadanych informacji. Nie o to chodzi w rozprawie doktorskiej.

- b) Układ pracy jest nieodpowiedni. Powinien być inny (por. też uwaga 3.2.1). Zagadnienia, którym poświęcone są rozdziały 4. – 6., powinny być opisane krócej, w jednym rozdziale. Za to kluczowy rozdział 7., dotyczący ścian, lepiej było podzielić na przynajmniej dwa oddzielne rozdziały. W szczególności, obszerny podrozdział 7.5, dotyczący opisu rektyfikacji ścian powinien być oddzielnym rozdziałem.
- c) Niekorzystne jest też, że Autor (w rozdz. 4. – 6.) „wpada w ujednolicony” schemat przedstawiania omawianych zagadnień, a w niektórych miejscach nawet przeprosza czytelnika za odstępstwa od zastosowanego schematu.
- d) Trzy pierwsze podrozdziały rozdziału trzeciego nie mają bezpośredniego związku z tematem rozprawy, niewiele do niej wnoszą i niepotrzebnie zwiększają objętość i tak długiego tekstu (233 strony). Autor niepotrzebnie zamieścił w tekście krótkie niewiele wnoszące opisy („wrzutki”), dotyczące zagadnień niemających bezpośredniego związku z tematem rozprawy. Oto przykłady:
- jaki wpływ na rektyfikację odkształconych ścian może mieć brak izolacji poziomej między fundamentem a ścianą (pkt 3.1, str. 29),
  - po co, podczas opisu analiz rektyfikacji ścian w rozpatrywanych barakach, było pisać o wymianie stropów na ogniotrwałe (pkt 3.2, str. 31) lub
  - o posadzkach z *polerowanego marmuru* (pkt 3.2, str. 31) lub
  - o *rewitalizacji posadzek betonowych typu lastrico* (str. 32) itp.

Ponadto opisane przez Autora przypadki rektyfikacji wież lub budynków, w zasadzie są związane z tematem rozprawy jedynie za pośrednictwem słowa

rektyfikacja. Merytorycznie opisywane sposoby rektyfikacji wież lub budynków nie mają wiele wspólnego z rektyfikacją ścian, stanowiącą temat rozprawy. Poza tym przedstawione opisy są bardzo ogólne, mające w zasadzie charakter jedynie krótkiego „przewodnika po publikacjach”.

- e) Można wskazać też inne uwagi do układu tekstu:
- dłączego opis do rysunku 7-2 (str. 129) znajduje się „w odległości” aż 16 stron od tego rysunku (na str. 113),
  - np. rysunki 7-17 i 7-18 (str. 124 i 125) z punktu widzenia inżynierskiego, a już na pewno z naukowego nic nie wnoszą; wystarczyły fotografie,
  - za szczegółowe omówienie, w sumie prostych stalowych konstrukcji wsporczych (pkt 7.5.2, str. 129) – „nie należy się doktorat”. Co w tych wzmocnieniach jest nowego? Co naukowego? Co było trudne lub nietypowe?

3.1.2 Recenzent, na początku recenzji, w opisie dotyczącym rozdziału pierwszego, jak się później okazało zbyt pochopnie, pochwalił Doktoranta za to, że Ten nie podjął próby sformułowania „na siłę” tezy (lub tez) rozprawy. Niestety w jej podsumowaniu (w rozdz. 10.), nie wiadomo dlaczego, Autor odnosi się do niepostawionej wcześniej tezy: ... *istnieje możliwość przywrócenia pierwotnej formy ścian przez przeprowadzenie remontu polegającego na ich rektyfikacji*. Teza taka, jak w zasadzie każda teza rozpoczynająca się od stwierdzenia *istnieje możliwość ...* jest po prostu oczywista i niewiele wnosząca. Przecież nawet jeżeli ktoś stwierdziłby, że coś nie jest możliwe, to nie oznacza to, że ktoś inny, nieco później, w przeszłości, nie może „tego czegoś” zrealizować.

Poza tym w podsumowaniu rozprawy (rozd. 10.) brakuje nawiązania do jej celów sformułowanych w rozdziale. 1. Trzy pierwsze podrozdziały podsumowania to po prostu streszczenia. W odniesieniu do podrozdziału 10.4 nasuwa się pytanie, czy rzeczywiście wytyczne podane w formie zaproponowanej przez Autora można ocenić jako przydatne.

W podsumowaniu rozprawy należało, np. w punktach podać to, co rzeczywiście w niej zrobiono i „odkryto” (wypunktować, podkreślić przyczynki naukowe).

- 3.1.3 Recenzent nie jest historykiem i niewątpliwie mało wie o historii, a w szczególności mało o obozach koncentracyjnych, jednak użyte przez Autora określenie: ... *w pejzaż Auschwitz II – Birkenau* ... (str. 123, w pkt. 7.4), napisane nie w cudzysłowie, jest rażące i wydaje się być nie na miejscu.
- 3.1.4 Autor wielokrotnie podkreśla w rozprawie historyczny charakter baraków, jednak czyni to w sposób „rozmyty”, zbyt mało stanowczy, powtarzając wielokrotnie te same informacje.

Recenzentowi zabrakło jednoznacznego stwierdzenia Autora (por. też uwaga 3.2.1), że baraki mają niebywałą, wręcz nie do oceny wartość historyczną i społeczną, jednak z inżynierskiego punktu widzenia są po prostu obiektami małymi, od początku wykonanymi byle jak, bez należytej staranności, bez poszanowania zasad sztuki budowlanej, bez jakiegokolwiek troski o dobro potencjalnych użytkowników.

Można tu np. przytoczyć stwierdzenie Autora (str. 120): *Prawdopodobnie na etapie budowy nie zakładano tak długiego okresu istnienia baraków traktując je jako prowizoryczne. Nie prawdopodobnie, tylko na pewno nikt nie zakładał, że baraki przetrwają ponad 75 lat (oraz że będą pieczołowicie konserwowane i zabezpieczane. Na pewno też nikomu nie zależało na zapewnieniu jakiegokolwiek komfortu osób przymusowo przetrzymywanych w barakach.*

- 3.1.5 Porównanie wyników badań i obliczeń przedstawione w podrozdziale 9.4 na str. 233 pozostawia wiele do życzenia. Opis jest krótki i niejasny, a „na rys. 9-29” po prostu nie wiadomo o co chodzi. Wydaje się, iż Autorowi, po napisaniu (zbyt; por. uwaga 3.1.1, poz. a) obszernej pracy zabrakło energii, zapału lub czasu na odpowiednie przedstawienie (jak tylko można się domyślać) ciekawych porównań.

3.2 Uwagi dyskusyjne

- 3.2.1 Jak już wskazano w pkt. (uwadze) 3.1.1, poz. b, układ pracy nie jest optymalny. Lepiej byłoby, gdyby Autor jednoznacznie oddzielił zagadnienia historyczne od czysto technicznych, budowlanych. Na początku tekstu wyraźnie i jednoznacznie należało odnieść się do (wręcz niebywale ważnej) wartości historycznej obiektów rozpatrywanych w rozprawie i temu powinien być poświęcony obszerny rozdział (obszerniejszy niż rozdz. 2. w obecnej formie). Następnie, w kolejnych rozdziałach należało się jednak skoncentrować już tylko na zagadnieniach dotyczących dyscypliny, w której jest rozpatrywana rozprawa.

Na przykład na str. 121, w pierwszym akapicie od góry Autor przedstawia i omawia napisy wykonywane przez Więźniów obozu na ścianach baraków. Są to informacje cenne, wręcz przerażające, ale nie są one związane z tematem rozprawy (nie są związane z dyscypliną, w której jest rozpatrywana rozprawa). Opisy te (i inne podobne) powinny się znaleźć w części rozprawy dotyczącej historii.

- 3.2.2 Ciekawe i ważne zagadnienia opisane w podrozdziałach 8.1 i 8.2 nasunęły recenzentowi zapisane niżej pytania.

- Czy analizy przedstawione w podrozdziale 8.1 rzeczywiście stanowiły podstawę działań praktycznych? To znaczy, czy rzeczywiście najpierw przeprowadzono analizy, a dopiero potem badania ścian? Czy może jednak analizy wykonano po badaniach ścian? A może nawet po ich rektyfikacji?
- Czy „wyginanie ściany prostej”, zastosowane w przeprowadzonych badaniach, to dokładnie to samo co „prostowanie ściany wygiętej” (realizacja)?

3.2.3 Recenzent ma wątpliwości czy stwierdzenie (rekomendacja) Autora podane w pkt. 10.4 podsumowania rozprawy (na str. 239): *Przed rektyfikacją ściana musi być odciążona, w szczególności przez demontaż konstrukcji dachu*, nie jest zbyt mocne lub po prostu jest nieprawdziwe. Przecież można sobie wyobrazić sytuację, w której demontaż dachu nie będzie możliwy lub nie będzie uzasadniony. Czy w takim przypadku rzeczywiście wykluczyłoby to możliwość przeprowadzania rektyfikacji ściany? Zdaniem recenzenta – nie.

3.3 Uwagi mniej istotne i szczegółowe

3.3.1 Doktorantowi nie udało się uniknąć wprowadzenia do tekstu rozprawy nieodpowiednich sformułowań. Oto niektóre przykłady:

- ... *wywietrzniki posiadające żaluzje* ... (str. 19), ... *okna nie posiadały* ... (str. 19); ... *budynki ... powinny posiadać* ... (str. 29); posiadać coś może człowiek lub osoba, a nie np. okno, wywietrznik lub budynek,
- na str. 139: ... *badania laboratoryjne i obliczenia numeryczne* ...; na str. 233: ... *zrelacjonowano obliczenia numeryczne rektyfikowanej ściany* ...; na str. 237: ... *programami do obliczeń numerycznych MES* ...; na str. 238: ... *wykonano obliczenia numeryczne modeli 3D* ...: wszystkie obliczenia są numeryczne¹,
- na str. 150: *Po przeprowadzonej rektyfikacji rektyfikowane ściany* ...

3.3.2 Niekorzystne wrażenie czytelnika rozprawy (i recenzentów) mogą wywołać „grupowe” cytowania pozycji piśmiennictwa, np.:

- na str. 28: ... [M8] [M9] [M10] [M11] [M12] [M13] [M14] [M15] [M16] [M17].; może raczej należało zacytować mniej pozycji, ale za to bardziej precyzyjnie – z opisem; albo przynajmniej zmienić tekst na: [M8 – M16];
- na str. 22: [M25] [M26] [M27] [M28] [M29].; por. opis wyżej;

3.3.3 Na str. 48, w najniższym akapicie występuje odwołanie do osi „D” na rys. 4-10, podczas gdy na tym rysunku nie ma tej osi. Ponadto w ogóle opis dotyczący rys. 4-8 – 4-11 i podpisy pod tymi rysunkami są niezbyt dobrze uporządkowane.

¹ Uwaga wielokrotnie zwracana młodym badaczom przez prof. Wojciecha Radomskiego

4. Merytoryczna ocena rozprawy

Krytyczna ocena omawianej rozprawy, przedstawiona w 2. punkcie recenzji oraz krytyczne uwagi sformułowane w jej punkcie 3. dotyczą głównie formy, w jakiej Doktorant zaprezentował swoje dokonania. Poza tym stwierdzam jednoznacznie, że wykonał On olbrzymią pracę, a przedstawiona przez Niego rozprawa doktorska jest ciekawa i ważna. Znaczny społeczny, historyczny (ku pamięci, ku przestrodze) wkład wykonanej pracy w ogóle nie podlega dyskusji. Inżynierski wkład naukowy rozprawy, tzn. wkład naukowy wpisujący się w obszar dyscypliny Inżynieria lądowa, geodezja i transport, również jest znaczny. Przemawiają za tym wskazane wyżej przesłanki.

1. Określony i rozwiązany przez Autora problem, jakim było wykonanie rektyfikacji ścian baraków znajdujących się na terenie dawnego KL Auschwitz II Birkenau, jest ważny, trudny, ciekawy i wpisuje się w ramy dyscypliny Inżynieria lądowa, geodezja i transport.
2. Rozpatrywana rozprawa jest *doktoratem wdrożeniowym* i ma właśnie taki charakter. Doktorant przeprowadził trudne prace (praktyczne), w wyniku których zrealizowano rektyfikację ścian rozpatrywanych baraków. Prace praktyczne (wdrożeńiowe) zostały jednak poprzedzone analizami teoretycznymi, w których m.in. bazowano na wynikach badań eksperymentalnych. Jest to wręcz modelowy sposób rozwiązywania trudnych, złożonych problemów (analizy teoretyczne, badania laboratoryjne, praktyczna realizacja).
3. Gdyby (na chwilę, teoretycznie) pominąć unikalny charakter i wartość historyczną rozpatrywanych baraków, pewnie w ogóle ich naprawa nie miałyby sensu, a gdyby miała, to byłoby to zagadnienie proste, wręcz banalne. Trudność pracy, jaką wykonał Doktorant wynikała jednak z ogromnej wartości historycznej i społecznej rozpatrywanych obiektów. Powodowało to, że w omawianej pracy (rektyfikacji ścian) „nie było miejsca” na błędy. Występowało za to wiele trudności wynikających z konieczności zachowania w jak największym stopniu autentyczności naprawianych obiektów. Doktorant dobrze poradził sobie z tym zadaniem.
4. Zaproponowanie (opracowanie) dyskretnego modelu teoretycznego układu składającego się ze ściany przewidzianej do rektyfikacji („wyprostowania”), konstrukcji wsporczych i siłowników jest cennym przyczynkiem naukowym. Należy też podkreślić, iż Doktorant zrealizował postawione sobie zadanie w sposób wręcz „modelowy”. Najpierw przeprowadził analizy teoretyczne, w których wykorzystał wyniki badań eksperymentalnych (laboratoryjnych), wykonanych na fragmencie muru o parametrach ściany przewidzianej do rektyfikacji, a następnie zrealizował trzy przypadki naprawy ścian.

- 5 Cenne jest również, iż można prognozować, że model (dyskretny) zaproponowany przez doktoranta oraz opisane przez Niego w rozprawie doświadczenia praktyczne nabyte podczas realizacji rektyfikacji ścian będą mogły być wykorzystane przez inne osoby, przed którymi zostałyby postawione zadanie naprawy lub „wyprostowania” (tzn. rektyfikacji) ścian murowanych. Mogą być to ściany obiektów o charakterze podobnym do rozpatrywanych w rozprawie, ściany innych obiektów zabytkowych, np. bardzo starych lub też obiektów współczesnych, np. uszkodzone w wyniku „szkód górniczych” lub wystąpienia sytuacji wyjątkowej (np. wybuch, uderzenie pojazdu).

5. Podsumowanie i wniosek końcowy

Podsumowując przeprowadzoną ocenę rozprawy doktorskiej mgra inż. Łukasza Szoblika pt. *Analiza rektyfikacji odkształconych ścian baraków znajdujących się na terenie dawnego KL Auschwitz II Birkenau*, stwierdzam, że Autor określił i podjął się rozwiązania oryginalnego problemu badawczego – praktycznego i naukowego i problem ten rozwiązał (zrealizował postawione zadanie praktyczne), stosując przy tym metody naukowe. Rozprawa wnosi ważny i znaczny wkład naukowy do problematyki zachowania w jak najlepszym stanie ścian murowanych w obiektach budowlanych o znacznej wartości historycznej (ale nie tylko), a tym samym do rozwoju dyscypliny naukowej Inżynieria lądowa, geodezja i transport.

Doktorant wykazał się ogólną wiedzą teoretyczną w dyscyplinie naukowej Inżynieria lądowa, geodezja i transport oraz umiejętnością samodzielnego prowadzenia pracy badawczej i naukowej. Wkład naukowy wniesiony przez Autora w rozprawie do dyscypliny naukowej Inżynieria lądowa, geodezja i transport jest ważny i znaczny i w związku z tym może stanowić podstawę do wnioskowania o nadanie Autorowi stopnia doktora.

Rozprawa doktorska mgra inż. Łukasza Szoblika spełnia wymagania Ustawy z dnia 20. lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. u. z 2024 r. poz. 1571 z późn. zm.) i w związku z tym wnioskuję o dopuszczenie do publicznej obrony tej rozprawy.

Recenzję podpisał
Robert Kowalski